

บทที่ ๒

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

หน่วยในการศึกษาวิเคราะห์ (Unit of analysis) ในการศึกษาในครั้งนี้ได้แก่นักเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน ตั้งแต่ชั้นปีที่ ๑ - ๔ เหตุผลในการเลือกศึกษานักเรียนนายร้อยตำรวจก็เพราะ

๑. เป็นนักเรียนตำรวจที่มีการศึกษาสูง และอยู่ในระดับชั้นกลางของข้าราชการทั้งหมด เป็นบุคคลที่จะออกประกอบอาชีพตำรวจโดยตรงในระดับชั้นสัญญาบัตร ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะให้โทษและคุณแก่นักเรียนนายร้อยตำรวจได้บังคับบัญชาและต่อสังคมในฐานะผู้รักษากฎหมาย
๒. นักเรียนนายร้อยตำรวจมีความรู้ในทางทฤษฎีสูง เทียบเท่าสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ และยังมีศักยภาพ (Potential) ที่จะดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงของชาติต่อไป
๓. ไม่มีปัญหาในการวิจัยมากนัก เพราะหน่วยที่จะทำการศึกษามีความจำกัดแน่นอน และง่ายต่อการศึกษาและกำหนดขนาดของข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการส่งแบบสอบถาม โดยนำไปมอบให้แก่ นักเรียนแต่ละปี เพื่อให้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง (Self administered questionnaire) โดยการแจกจ่ายทุกตัวอย่าง (Complete enumeration) จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ๓๕๐ ชุด ได้รับความร่วมมือส่งมา ๒๘๖ ชุด ซึ่งนับได้ว่าได้รับความร่วมมือพอสมควร ดังแยกจำนวนตัวอย่างตามปีดังนี้

๑. นักเรียนนายร้อยตำรวจ ปีที่ ๑ จำนวน ๘๘ ชุด
๒. นักเรียนนายร้อยตำรวจ ปีที่ ๒ จำนวน ๘๓ ชุด
๓. นักเรียนนายร้อยตำรวจ ปีที่ ๓ จำนวน ๘๕ ชุด
๔. นักเรียนนายร้อยตำรวจ ปีที่ ๔ จำนวน ๑๐ ชุด

จากตัวเลขจะเห็นว่า มีผลแตกต่างกันเล็กน้อยยกเว้นปีที่ ๔ ที่ได้รับคืนมาเพียง ๑๐ ชุด ปัญหาเนื่องมาจากหลักสูตรของนักเรียนนายร้อยปีที่ ๔ ได้มีการศึกษาอบรมงานในสถานีตำรวจนครบาลช่วงระยะเวลาหนึ่ง ผู้วิจัยได้จ้างผู้ช่วยส่งแบบสอบถามไปมอบให้ตามสถานีตำรวจ ซึ่งเป็นการยากมากที่จะตามหาตัว เพราะต้องออกท้องที่เป็นประจำ ปัญหาอีกคือ ไม่สามารถติดต่อกับนักเรียนนายร้อยปีที่ ๔ ได้ทุกคน ทั้งสถานีตำรวจนครบาลในกรุงเทพฯ ได้ ซึ่งทำให้ผลที่ได้รับคืนแบบสอบถามมีจำนวนเพียง ๑๐ ชุด เท่านั้น ฉะนั้น การวิจัยครั้งนี้จะมุ่งพิจารณาวิเคราะห์เพียงชั้นปีที่ ๑, ๒ และ ๓ เป็นใหญ่ แต่อย่างไรก็ตามเพื่อไม่ให้ข้อมูลต้องสูญเสียไปเปล่าประโยชน์ ก็จะนำผลวิเคราะห์ของปีที่ ๔ เข้ามาพิจารณาด่วนในเชิงของข้อนำสังเกต ซึ่งอาจจะเป็นภาพที่น่าสนใจบ้าง

เครื่องมือในการวิจัย

แบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์จะสร้างเป็นแบบ Rating scale ตามวิธีของ Likert โดยให้น้ำหนักความสำคัญ ซึ่งจะให้คะแนนเป็นดังนี้

๑. มาตรฐาน (Scale) การวัดความเป็นประชาธิปไตย แยกเป็นคำตอบเป็นน้ำหนักคะแนนดังนี้ "เห็นด้วยอย่างมาก" มีค่าเท่ากับ ๕, "เห็นด้วย" มีค่าเท่ากับ ๔, "ไม่มีความเห็น" มีค่าเท่ากับ ๓, "ไม่เห็นด้วย" มีค่าเท่ากับ ๒, "ไม่เห็นด้วยอย่างมาก" มีค่าเท่ากับ ๑

๒. มาตรฐาน (Scale) การวัดความเป็นเผด็จการ ให้น้ำหนักคะแนนดังนี้ "เห็นด้วยอย่างมาก" มีค่าเท่ากับ ๑, "เห็นด้วย" มีค่าเท่ากับ ๒, "ไม่มีความเห็น" มีค่าเท่ากับ ๓, "ไม่เห็นด้วย" มีค่าเท่ากับ ๔, "ไม่เห็นด้วยอย่างมาก" มีค่าเท่ากับ ๕

ความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม

ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Validity) ขึ้นอยู่กับความที่เป็นเนื้อหาว่าตรงกับเรื่องที่ต้องการวิจัยมากน้อยเพียงใด จากการตรวจสอบกับแนวความคิดในการวิจัย ปรากฏว่าแบบสอบถามนี้ครอบคลุมเนื้อหาของ การวิจัย ตลอดจนภาษาที่ใช้เป็นสื่อความหมายและความเข้าใจของผู้ตอบสัมภาษณ์ ซึ่งได้ทำการแก้ไขเป็นเวลาหลายครั้ง

ในด้านของความเชื่อถือ (Reliability) เมื่อได้ปรับปรุงแล้วจากการทดสอบ (Pretest) นักเรียนนายร้อยตำรวจจำนวน ๓๐ คน แบบสอบถามดังกล่าว โดยวิธี Split-half-method ปรากฏว่า แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือที่ดีและใช้ได้ในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

วิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ในเรื่องนี้มีดังนี้

๑. คำนวณเป็นอัตราร้อยละแสดงออกมาในรูปตาราง

๒. หาความแปรปรวนแบบทางเดียว^๑ (One-way analysis of variance) ดูว่าความแตกต่างของชั้นปี อาชีพ บิดา - มารดา และรายได้ครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อทัศนคติในทางการเมืองของนักเรียนนายร้อยตำรวจเพียงไร ที่ระดับความมีนัยสำคัญ ๐.๐๕

000614

^๑ Allen L. Edwards, Statistical Methods for Behavioral Sciences, (New York: Holt, Rinehart and Winston, 1967), pp.316-321

ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีหาความแปรปรวนแบบทางเดียวนี้เราจะดูถึงความแปรปรวนในสามส่วน คือ (๑) ส่วนที่เกิดจากความเบี่ยงเบนของข้อมูลทั้งหมดจากค่าเฉลี่ยใหญ่ (Grand mean) (๒) ส่วนที่เกิดจากความเบี่ยงเบนภายในของแต่ละกลุ่ม (Within group) และ (๓) ส่วนที่เกิดจากความเบี่ยงเบนระหว่างกลุ่มในทั้งสามส่วนนี้จะมีสูตรคำนวณต่างกันดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ผลรวมของความเบี่ยงเบนกำลังสองทั้งหมด} &= \sum_1^n (x - \bar{X})^2 \\ \text{(The total sum of square)} &= \sum_1^n x^2 - \frac{(\sum_1^n x)^2}{n} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ผลรวมของความเบี่ยงเบนกำลังสองภายในกลุ่ม} &= \sum_1^{n_1} (x - \bar{x}_1)^2 + \\ \text{(Sum of squares within groups)} & \sum_1^{n_2} (x - \bar{x}_2)^2 + \\ & \sum_1^{n_3} (x - \bar{x}_3)^2 \end{aligned}$$

$$\text{ผลรวมของความเบี่ยงเบนกำลังสองระหว่างกลุ่ม} = \text{ผลรวมของความเบี่ยงเบนกำลังสองทั้งหมด ลบกับผลรวมของความเบี่ยงเบนกำลังสองภายในกลุ่ม}$$

$$\text{Sum of squares between group} = \text{the total sum of squares} - \text{sum of squares within groups}$$

ความแปรปรวนของแต่ละส่วนนี้จะมีค่าองศาแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom) ต่างกันดังนี้

$$\text{องศาอิสระภายในกลุ่ม (df within)} = K (n_1 - 1)$$

$$\text{องศาอิสระระหว่างกลุ่ม (df between)} = K - 1$$

ค่าความเบี่ยงเบนต่าง ๆ ที่ได้นี้ เมื่อหารด้วยค่าองศาอิสระจะเป็นค่าเฉลี่ยของกำลังสองของความเบี่ยงเบนหรือความแปรปรวน (Mean Square) ซึ่งมีสัญลักษณ์ดังนี้

$$\text{Mean Square} = \frac{\text{Sum of Squares}}{\text{df}}$$

ในขั้นสุดท้ายเป็นการทดสอบด้วยค่า F ซึ่งจะหาได้จากหารค่าเฉลี่ยกำลังสองของระหว่างกลุ่มด้วยค่าเฉลี่ยกำลังสองภายในกลุ่มดังนี้

$$F = \frac{\text{mean square between groups}}{\text{mean square within groups}}$$

นอกจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการหาความแปรปรวนแบบทางเดียวแล้ว เรายังได้ทำการทดสอบด้วย t-test ในกรณีที่เป็น การทดสอบความแตกต่างทางสถิติของกลุ่มสองกลุ่ม

๓. ในการสร้างมาตรวัดด้วยวิธีของ Likert นี้เราได้อาศัยสูตร t-test ที่ดัดแปลงมาเพื่อใช้ในการทดสอบว่าคำถามข้อใดจะมีความสามารถแยกกลุ่มนักเรียน นายร้อยตำรวจที่ได้คะแนนสูง ออกจากกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำดังสูตรต่อไปนี้

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{\Sigma (X_H - \bar{X}_H)^2 + \Sigma (X_L - \bar{X}_L)^2}{n(n - 1)}}$$

โดยที่ค่า \bar{X}_H หมายถึง คะแนนโดยตัวเฉลี่ยของคำถามข้อใดข้อหนึ่งใน
กลุ่มที่ได้คะแนนสูง

\bar{X}_L หมายถึง คะแนนโดยตัวเฉลี่ยของคำถามข้อใดข้อหนึ่ง
ในกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ

X_H หมายถึง คะแนนของแต่ละบุคคลในคำถามข้อใดข้อหนึ่ง
โดยเฉพาะของกลุ่มที่ได้คะแนนสูง

X_L หมายถึง คะแนนของแต่ละบุคคลในคำถามข้อใดข้อหนึ่ง
ของกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ

สำหรับเกณฑ์ที่จะแยกความสูงหรือต่ำของคะแนนนั้น เราได้ใช้เกณฑ์กำหนด
โดย Quartile เป็นหลัก กล่าวคือ ผู้ที่ได้คะแนนทั้งหมดของคำถามที่เป็นมาตรวัด
ที่สนใจที่มีค่าอยู่ใน Quartile แรกจะถูกจัดว่า เป็นผู้ที่ได้คะแนนสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนน
อยู่ใน Quartile ที่สี่จะถูกจัดว่าเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ

การให้คะแนนของมาตรวัด

ในการศึกษาครั้งนี้ เราได้กำหนดคะแนนความเป็นประชาธิปไตยหรือเผด็จการ
ดังนี้คือ เราได้แยกมาตรงของการวัดความเป็นประชาธิปไตยหรือเผด็จการ ออกเป็น
สองส่วนแยกกัน ในมาตรที่ใช้วัดความเป็นประชาธิปไตยนั้น เราได้กำหนดคะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่งมีค่าเท่ากับ	๔
เห็นด้วยมีค่าเท่ากับ	๓
ค่อนข้างไม่เห็นด้วยมีค่าเท่ากับ	๒
ไม่เห็นด้วยมีค่าเท่ากับ	๑
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีค่าเท่ากับ	๐

ส่วนในมาตรที่ใช้วัดความเป็นเผด็จการนั้น เราได้กำหนดคะแนนกลับกันกับมาตรที่วัด
ความเป็นประชาธิปไตยดังนี้ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เท่ากับ	๑
เห็นด้วย เท่ากับ	๒
ค่อนข้างไม่เห็นด้วย เท่ากับ	๓
ไม่เห็นด้วย เท่ากับ	๔
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เท่ากับ	๕

ทั้งนี้ โดยเหตุผลที่ว่าในสองมาตรนี้ ความจริงเราใช้วัดในสิ่งเดียวกัน แต่มองจาก
คนละมุม แท้ที่จริงแล้วความเป็นประชาธิปไตยหรือเผด็จการเป็นเรื่องของความแตก
ต่างในด้านองศา (Degree) หรือในเชิงเปรียบเทียบ (Relative) ที่ขึ้นอยู่กับกลุ่ม
และสถานการณ์ มากกว่าจะเป็นไปอย่างเด็ดขาด (Absolute) โดยตามทฤษฎี
แล้วเราถือว่า ทั้งความเป็นประชาธิปไตยและความเป็นเผด็จการนั้น อยู่ใน continuum
เดียวกันเพียงแต่อยู่คนละมุม ในบุคคลคนเดียวกันเราอาจจะคาดคะเนได้ว่า มีทั้ง
ความเป็นประชาธิปไตยและเผด็จการปน ๆ กันอยู่ ความแตกต่างที่ปรากฏเห็นจึงเป็น
เรื่องของความแตกต่างในส่วนผสมของลักษณะทั้งสอง มากกว่าจะเป็นเพียงด้านใดด้าน
หนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามเพื่อความเข้าใจในการเปรียบเทียบถึงองศาแห่งความเป็น
เผด็จการหรือประชาธิปไตย จะได้แยกพิจารณาในคอนวิเคราะห้เป็นส่วน ๆ ในบทต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาทัศนคติในทางการเมืองนั้น เป็นเรื่องที่ซับซ้อน เพราะอิทธิพลของ
สิ่งแวดล้อม เช่น การเปลี่ยนแปลงทางสังคมไม่ว่าทางศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และ
การเมือง ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์ได้อย่างชัดเจนว่าทัศนคติของแต่ละบุคคล หรือแต่ละ
สังคมนั้นมีทัศนคติในทางการเมืองอย่างไร กล่าวคือ ทัศนคติของคนเราจะมีลักษณะ
พลวัตร (Dynamic) ผลการศึกษาที่ได้ในครั้งนี้นี้จึงมิได้ยืนยันว่าจะเป็นเช่นนี้ตลอดไปในอีก
หลายปี

มาตร (Scale) ในการวัดทัศนคติครั้งนี้ที่จะพิจารณาเกี่ยวกับทัศนคติแบบประชาธิปไตยเป็นสิ่งสำคัญ โดยมองประชาธิปไตยทั้งในแง่ของการดำเนินชีวิตและระบบการปกครองดังที่กล่าวมาแล้ว แต่เพื่อที่จะให้ชัดเจนยิ่งขึ้นจึงได้แบ่งเป็นมาตรในการศึกษาทัศนคตินี้เป็นเผด็จการด้วย ซึ่งโดยความหมายหรือทัศนคติของทั้งสองอย่างจะมีลักษณะที่ตรงข้ามและไม่เกี่ยวข้องต่อระบบประชาธิปไตย ผู้ที่ถือว่าเป็นเผด็จการหรือชอบถูกปกครองแบบเผด็จการ คือ บุคคลซึ่ง ^๒

๑. ยอมรับอะไรง่าย ๆ โดยไม่มีความคิดเห็นโต้แย้งต่อค่านิยมของสังคม
๒. มองโลกไปด้วยความหลงกลางใจไปตลอดภัย ไม่น่าอยู่ ต้องหันหน้าเข้าพึ่งบุคคล หรือสิ่งของไว้คอยยึดมั่นอย่างไม่มีเหตุผล
๓. เป็นพวกเคร่งครัดเกินไป จะเรียกว่าเป็นพวกอนุรักษนิยมก็ได้
๔. เป็นผู้ที่นิยมชาติจนเกินไปจนใจแคบต่อคนอื่น ๆ คนที่มีความคิดเห็นผิดจากตนถือว่าแปลก น่ารังเกียจ น่าอันตราย

โดยสรุปจากการศึกษาครั้งนี้ จะพิจารณาวัดถึงทัศนคติที่เป็นประชาธิปไตย และทัศนคติที่ไม่เป็นประชาธิปไตย หรือเผด็จการควบคู่กันไป โดยมีหลักเกณฑ์ (Criteria) ในการวัดดังนี้

๑. หลักเกณฑ์ในการวัดทัศนคติความเป็นประชาธิปไตย (Democracy)
 - ๑.๑ ความมีจิตใจต้องการประชาธิปไตย มีความเชื่อว่าระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยสามารถแก้ไขปัญหาของประเทศได้ ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม

^๒ ชัยอนันต์ สมุทวณิช, อุทกกรรมการทางการเมือง, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เคล็ดไทย, ๒๕๑๗), หน้า ๖๔-๖๕.

- ๑.๒ การยอมรับศักดิ์ศรีของบุคคลในอันจะ เลือกลงโทษที่ถูกต้อง
- ๑.๓ เคารพในสิทธิของผู้อื่น
- ๑.๔ ความเสมอภาคในบุคคลและกฎหมาย
- ๑.๕ ความสำนึกในทางการเมือง หมายถึงความรับผิดชอบ
ในสังคม
- ๑.๖ ความไว้วางใจผู้อื่น (Trust) เชื่อว่าบุคคลอื่นมีความ
สามารถที่จะเลือกเหตุผลที่ถูกต้องได้
- ๑.๗ เชื่อมั่นในเจ้าหน้าที่และสถาบันของรัฐ ในอันที่จะพยายาม
แก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ด้วยความสามารถ และให้โอกาส
อย่างเต็มที่

๒. หลักเกณฑ์ในการวัดทัศนคติเผด็จการ (Fascist)

- ๒.๑ นิยมอำนาจเผด็จการ หมายถึง นิยมการใช้กำลังรุนแรง
ในการแก้ปัญหา เช่น การปราบปรามอย่างเด็ดขาด
กรณีของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์
- ๒.๒ การอ่อนน้อมต่อผู้มีอำนาจ มองปัญหาความยุ่งยากของ
บ้านเมือง เนื่องจากความมีเสรีภาพเกินไป
- ๒.๓ ไม่ยอมรับสิทธิความเสมอภาคว่าบุคคลมีเท่าเทียมกัน
- ๒.๔ ไม่ยอมรับความแตกต่างของบุคคลในด้านเสรีภาพ
- ๒.๕ เชื่อผู้นำว่าสามารถแก้ไขปัญหายของสังคมได้
- ๒.๖ เชื่อบุคคลมากกว่าเหตุผล
- ๒.๗ ค่านิยมของสังคม เป็นแบบเดิม มีลักษณะ เป็นพวกอนุรักษ-
นิยม

ลักษณะของตัวอย่างที่ศึกษา

จากการศึกษานักเรียนนายร้อยตำรวจ จำนวน ๒๘๖ คน มีลักษณะทั่ว ๆ ไป
ดังนี้

ตารางที่ ๑
อายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ตอบ	๕	๑.๗
๑๘	๙	๓.๑
๑๙	๓๑	๑๐.๘
๒๐	๘๔	๒๙.๔
๒๑	๖๓	๒๒.๐
๒๒	๔๙	๑๗.๑
๒๓	๓๑	๑๐.๘
๒๔	๙	๓.๑
๒๕	๓	๑.๐
๒๖	๑	๐.๑
๒๗	๑	๐.๓
รวม	๒๘๖	๑๐๐.๐

จากตารางจะเห็นว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่คือร้อยละ ๕๑.๔ มีอายุระหว่าง ๒๐ - ๒๑ จากจำนวนตัวอย่าง ส่วนมากจะเป็นนักเรียน ปี ๒ และ ปี ๓ ส่วนอายุ ๒๖ - ๒๗ มีเพียงเล็กน้อย จึงเห็นได้ว่านักเรียนนายร้อยตำรวจก่อนนี้มีลักษณะค่อนข้างไม่กระจายทางด้านอายุมากนัก

ตารางที่ ๒

ชั้นการศึกษา

ปีที่	จำนวน	ร้อยละ
๑	๕๘	๓๐.๘
๒	๕๓	๓๒.๕
๓	๔๕	๓๓.๒
๔	๑๐	๓.๕
รวม	๒๖๖	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๒ จะเห็นว่าจำนวนตัวอย่างในการสัมภาษณ์มีอัตราจำนวนพอ ๆ กัน ยกเว้นนักเรียนนายร้อยตำรวจ ปีที่ ๔ มีเพียงร้อยละ ๓.๕ เนื่องจากนักเรียนนายร้อยตำรวจปีที่ ๔ อยู่ในช่วงของการฝึกงานตามสถานีตำรวจนครบาล ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่สามารถติดตามผู้ให้สัมภาษณ์ได้จำนวนเพียงพอ ผู้วิจัยได้พยายามขอความร่วมมือจากสถานีตำรวจนครบาลทุกแห่ง แต่ปรากฏว่าข้อมูลที่ส่งกลับคืนมามีเพียง ๑๐ ชุดเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ข้อมูลสูญเปล่าประโยชน์ จึงได้นำมาวิเคราะห์ประกอบด้วย

ตารางที่ ๓

ศาสนา

ศาสนา	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	๒๗๘	๘๗.๕
คริสต์	๑	๐.๓
อิสลาม	๕	๑.๗
ไม่ตอบ	๒	๐.๗
รวม	๒๘๖	๑๐๐.๐

ในเรื่องศาสนาของผู้ถูกสัมภาษณ์ ส่วนใหญ่ร้อยละ ๘๗.๕ นับถือศาสนาพุทธ
ที่นับถือศาสนาอื่น ๆ มีเพียงเล็กน้อย

ตารางที่ ๔
ภูมิลาเนาเดิม

ภูมิลาเนาเดิม	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	๖๖	๒๓.๑
ภาคเหนือ	๓๔	๑๓.๖
ภาคตะวันออก	๑๗	๕.๙
ภาคอีสาน	๓๔	๑๓.๓
ภาคใต้	๒๑	๗.๓
ภาคกลาง	๔๘	๓๔.๓
ไม่ตอบ	๗	๒.๔
รวม	๒๘๖	๑๐๐.๐

ในด้านภูมิลาเนาเดิม จากตารางจะเห็นว่า ผู้ถูกสัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีภูมิลาเนาอยู่ส่วนกลางถึงร้อยละ ๓๔.๓ ถ้ารวมกรุงเทพฯ เข้าด้วย ๔๗.๓ เป็นผู้มีภูมิลาเนาอยู่ภาคกลาง ส่วนคนที่มีภูมิลาเนาอยู่ภาคอีสานและเหนือมีอัตราพอ ๆ กัน ส่วนภาคตะวันออกและภาคใต้ มีอัตราที่น้อยกว่า โอกาสในการเข้าศึกษามากกว่าครึ่งมีภูมิลาเนาอยู่ในภาคกลาง

ตารางที่ ๕
อาชีพของบิดา

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ทำงานในบริษัทและร้านเอกชน	๑๘	๖.๓
ค้าขายส่วนตัว (เจ้าของเอง)	๖๐	๒๑.๐
รับเหมาก่อสร้าง	๑๑	๓.๘
ข้าราชการทหาร ตำรวจ	๖๘	๒๓.๘
ข้าราชการพลเรือน	๕๑	๑๗.๘
อาชีพการเกษตรกรรม (ชาวนา ชาวไร่) ประมง เลี้ยงสัตว์)	๕๕	๑๙.๒
อาชีพรับจ้าง (รวมถึงงานช่างต่าง ๆ)	๑๓	๔.๕
ข้าราชการบำนาญ	๒	๐.๗
อื่น ๆ	๘	๒.๘
รวม	๒๘๖	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๕ จะพบว่ามีข้อสังเกตที่น่าสนใจ นักเรียนนายร้อยตำรวจส่วนใหญ่ ร้อยละ ๒๓.๘ มีบิดาประกอบอาชีพเป็นตำรวจหรือข้าราชการทหาร ร้อยละ ๒๑.๐ บิดาประกอบอาชีพค้าขายส่วนตัว ร้อยละ ๑๙.๒ บิดาประกอบอาชีพเกษตรกรรม และร้อยละ ๑๗.๘ บิดาประกอบอาชีพข้าราชการอื่น ๆ อาชีพของบิดาน่าจะมีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพของบุตรบ้างเหมือนกัน และไม่เพียงเท่านั้นบิดาที่ประกอบอาชีพค้าขายและเกษตรกรรม ก็นิยมส่งเสริมบุตรหลานให้ประกอบอาชีพตำรวจในอนาคต แสดงว่าอาชีพตำรวจเป็นอาชีพหนึ่งที่ได้รับการยอมรับจากสังคมว่าเป็นอาชีพอยู่ในระดับสูง

ตารางที่ ๖
รายได้ของครอบครัว

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕,๐๐๐	๑๖๔	๕๗.๓
๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐	๗๔	๒๕.๙
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐	๓๔	๑๑.๙
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐	๕	๑.๗
๒๐,๐๐๑ - ๒๕,๐๐๐	๑	๐.๓
๒๕,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐	๑	๐.๓
๓๐,๐๐๑ - ๓๕,๐๐๐	๓	๑.๐
๓๕,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐	๑	๐.๓
มากกว่า ๔๐,๐๐๐ ขึ้นไป	๓	๑.๐
รวม	๒๘๖	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๖ ถ้าพิจารณาถึงฐานะรายได้ของครอบครัวของนักเรียนนายร้อย ตำรวจจะพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๗.๓ มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท ซึ่งจัดอยู่ในประเภทรายได้น้อย ในทำนองกลับกันนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีจะมีเพียงส่วนน้อยกล่าวคือ ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ มาจากครอบครัวที่มีรายได้เกินเดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งก็สอดคล้องกับตารางที่ ๕ เกี่ยวกับอาชีพของบิดา พบว่าบิดาที่มีอาชีพข้าราชการและการเกษตร นิยมส่งเสริมให้บุตรหลานเรียนโรงเรียน นายร้อยตำรวจมากกว่า ซึ่งก็ทราบแล้วว่าอาชีพข้าราชการและเกษตรกรรมเป็นอาชีพที่มี รายได้น้อยกว่า ถ้าเทียบกับอาชีพธุรกิจอื่น ๆ